

## Pěstební činnost a ochrana lesa (kód: 41-022-H)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo zemědělství  
**Skupina oborů:** Zemědělství a lesnictví (kód: 41)  
**Týká se povolání:** Lesní mechanizátor  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 3

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                                          | Úroveň |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Sběr semen a plodů lesních dřevin, péče o sebrané plody a semena                                               | 2      |
| Práce s ručním nářadím při výsadbě, pěstování a ochraně lesa                                                   | 2      |
| Ochrana kultur proti buření s využitím malé mechanizace                                                        | 2      |
| Hnojení a ochrana mladých lesních porostů chemickými prostředky                                                | 3      |
| Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubů, rozčleňování porostů | 3      |
| Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa        | 3      |
| Vyhotovování výkazů o práci v lese                                                                             | 3      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2008

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Sběr semen a plodů lesních dřevin, péče o sebrané plody a semena

| Kritéria hodnocení                                                                                                                              | Způsoby ověření                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a) Vysvětlit průběh zrání semen a plodů lesních dřevin a pracovní postup při různých způsobech sběru (včetně sběru ze země a z vysokých stromů) | Ústně vysvětlit nebo písemný test (doba kvetení, zrání a sběru plodů a semen lesních dřevin, způsoby sběru a základní péče o plody a semena po sběru) |
| b) Předvést určený způsob sběru semen a plodů při dodržení zásad BOZP, ošetřit a uložit sebraná semena a plody před dodávkou                    | Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP                                                                                                 |
| c) Provést údržbu pomůcek pro sběr                                                                                                              | Praktické předvedení                                                                                                                                  |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Práce s ručním náradím při výsadbě, pěstování a ochraně lesa

| Kritéria hodnocení                                                                                                                               | Způsoby ověření                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| a) Předvést pracovní postup zalesňování všemi druhy sazenic                                                                                      | Praktické předvedení s ústním vysvětlením           |
| b) Provést operace spojené s mechanickou ochranou kultur a mladých porostů                                                                       | Praktické předvedení určených operací               |
| c) Postavit lesní oplocenku a provést údržbu oplocenky                                                                                           | Praktické předvedení                                |
| d) Provést prostřihávky v nárostech a prořezávky v mladých porostech bez předchozího vyznačení za pomoci ručního náradí, případně výřez nehroubí | Ústní vysvětlení s následným praktickým předvedením |
| e) Provést údržbu ručního náradí pro pěstování a ochranu lesa                                                                                    | Praktické předvedení                                |

**Je třeba splnit všechna kritéria nebo předložit potvrzení zaměstnavatele o nejméně ročním vykonávání uvedených činností.**

### Ochrana kultur proti buření s využitím malé mechanizace

| Kritéria hodnocení                                                                                                          | Způsoby ověření                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a) Předvést ožínání kultur, výsek a výřez škodících dřevin pomocí křovinořezů a motorových vyžínačů při dodržení zásad BOZP | Praktické poznávání základních druhů lesních dřevin. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP |
| b) Provést údržbu a určenou drobnou opravu prostředků malé mechanizace                                                      | Praktické předvedení                                                                                       |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Hnojení a ochrana mladých lesních porostů chemickými prostředky

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                   | Způsoby ověření                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a) Prakticky předvést bezpečnostní opatření předepsaná pro ochranu lesních kultur a mladých lesních porostů chemickými prostředky                                                    | Písemný test znalostí předpisů pro práci s jedy a ostatními chemickými prostředky. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP pro práci s jedy |
| b) Na základě stanoveného pracovního postupu připravit jichu, případně roztok pro ochranu kultur proti zvěři u přípravků, kde nejde o práci s jedy                                   | Praktické předvedení určených operací s důrazem na technologii určenou pro jednotlivé druhy ochrany kultur a BOZP                                         |
| c) Provést seřízení strojů a předvést základní operace související s ruční a mechanizovanou ochranou lesních kultur a mladých porostů chemickými prostředky v konkrétních podmínkách | Praktické předvedení určených operací s důrazem na technologii určenou pro jednotlivé druhy ochrany kultur a BOZP                                         |
| d) Provést očistu a údržbu použitých postřikovačů                                                                                                                                    | Praktické předvedení                                                                                                                                      |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubí, rozčleňování porostů

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                           | Způsoby ověření                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a) Provést prostřihávky v nárostech a prořezávky v mladých porostech bez předchozího vyznačení za pomoci motorové pily a křovinořezu při dodržení zásad BOZP | Praktické poznávání základních druhů lesních dřevin                                                                                                                                                                     |
| b) Předvést vyklizování nehroubí a výrobu hroubí s ohledem na další zpracování dendromasy a její následné využití při spalování                              | Písemný test znalostí technologie a zásad BOZP pro práci s motorovou pilou a znalostí zásad uvedených výchovných zásahů. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP a s ohledem na prostředí a kvalitu prací |
| c) Předvést mechanizované vyřezávání nehroubí, dočištění a rekonstrukci porostů                                                                              | Písemný test znalostí technologie a zásad BOZP pro práci s motorovou pilou a znalostí zásad uvedených výchovných zásahů. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP a s ohledem na prostředí a kvalitu prací |
| d) Provést údržbu a určenou drobnou opravu ruční motorové řetězové pily a křovinořezu                                                                        | Praktické předvedení                                                                                                                                                                                                    |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                                                | Způsoby ověření                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| a) Předvést vybrané operace související s mechanickou přípravou ploch pro velkoplošné zpracování půdy, s výrobou sazenic, výsadbou dřevin, obnovou lesa, ochranou kultur v pružích nebo chemickou ochranou kultur | Praktické předvedení určených operací a vysvětlení zásad důležitých pro kvalitu prací |
| b) Provést údržbu traktoru a závěsných strojů či nesených adaptérů a určenou drobnou opravu použité techniky                                                                                                      | Praktické předvedení                                                                  |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Vyhotovování výkazů o práci v lese

| Kritéria hodnocení                                                                                     | Způsoby ověření                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s pěstební činnostmi a ochranou lesa | Praktické předvedení na příslušných formulářích s ústním vysvětlením |

**Je třeba splnit toto kritérium.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládnutí předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Podmínkou připuštění ke zkoušce je předložení průkazu k obsluze motorové pily a křovinořezu.

Podmínkou připuštění ke zkoušce je předložení řidičského oprávnění skupiny T a osvědčení pro práci s motorovou pilou.

### Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

### **Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání mechanizátor lesní výroby a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v lesnickém oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesního hospodářství a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání lesnického směru a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

### **Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky**

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici materiálně technické zázemí (včetně příslušného vybavení) v takovém rozsahu, který zaručuje ověření všech způsobilostí uvedených v daném hodnoticím standardu. Jde zejména o tyto náležitosti:

- pracoviště umožňující rozsahem a strukturou lesních porostů provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost,

- stroje, zařízení, nářadí a pomůcky nezbytné pro řešení zadaných úkolů,

- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení, jiného vlastníka, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Žadatel přiloží k žádosti o autorizaci čestné prohlášení o zajištění odpovídajícího pracoviště v lesních porostech po dobu platnosti autorizace.

Termín vykonání zkoušky je závislý na průběhu vegetačního období.

### **Doba přípravy na zkoušku**

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## **Doba pro vykonání zkoušky**

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 14,5 až 21,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou lesního hospodářství a zástupci zejména těchto organizací:

Ministerstvo zemědělství ČR

Agrární komora ČR

VŠL a SLŠ Trutnov (dříve SŠL a zemědělská Svoboda n. Ú.)

VOŠ a SLŠ B.Schwarzenberga Písek

Lesy ČR

Vojenské lesy ČR

Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství (ČAPLH)

Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství (SPLH)

Sdružení vlastníků a správců lesních majetků ČR, z.s.p.o.

Národní ústav odborného vzdělávání